

Факултет Филолошки

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Веће научних области друштвено-хуманистичких наука

Број захтева:

Датум:

ЗАХТЕВ**за давање сагласности на реферат о урађеној докторској дисертацији**

Молимо да, сходно члану 46. ст.5. тач. 4. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета", број 131/06), дате сагласност на реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата

(име, име једног од родитеља и презиме)

КАНДИДАТ Биљана (Живан) Вићентић-Марић

(име, име једног од родитеља и презиме)

пријавио је докторску дисертацију под називом:

Синтаксичка деривација у савременом руском књижевном језику у поређењу са српским

Универзитет је дана 11. 10. 2005. својим актом под бројем 19/63 дао сагласност на предлог теме

докторске дисертације која је гласила:

Синтаксичка деривација у савременом руском књижевном језику у поређењу са српским

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата

Биљана (Живан) Вићентић-Марић

(име, име једног од родитеља и презиме)

Образована је на седници одржаној 26. 5. 2010. , одлуком Факултета под бр. 1204 , у саставу:

Име и презиме члана комисије	звање	научна област
1. др Предраг Пипер	редовни професор	филологија
2. др Вучина Раичевић	ванредни професор	филологија
3. др Срето Танасић	редовни професор	филологија
4.		

Наставно- научио веће факултета прихватило је извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на седници одржаној дана 30. 6. 2010. године.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Прилог:

1. Извештај комисије са предлогом
2. Акт Наставно-начног већа факултета о усвајању извештаја .
3. Примедбе дате у току стављања извештаја на увид јавности, уколико је таквих примедби било.

Проф. др Слободан Грубачић

На основу члана 127 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 128 Закона о високом образовању, Наставно-научно веће на седници одржаној 30. јуна 2010. године, донело је

ОДЛУКУ

Прихвата се с позитивном оценом извештај Комисије за преглед и оцену докторске дисертације коју је мр Биљана Марић (Вићентић) предала под насловом: "Синтаксичка деривација у савременом руском књижевном језику у поређењу са српским".

У Комисију за одбрану именују се:

1. др Предрага Пипер, ред. проф.
2. др Вучина Раичевић, ван. проф.
3. др Срето Танасић, ред. проф.

Доставити:

- Именованом-ој,
- Комисији,
- Одсеку за опште и правне послове,
- Архиви.

ДЕКАН
ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Слободан Грубачић

ПРИМЉЕНО: 17 MAY 2010

Орг. јед. Б. ј. о. Прилог Вредност

На основу члана 129 и 131 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду и члана 86. Закона о универзитету Наставно-научно веће Филолошког факултета именovalo нас је у Комисију за преглед и оцену докторске дисертације коју је мр Биљана Марић (девојачко Вићентић) предала под насловом *Синтаксичка деривација у савременом руском књижевном језику у поређењу са српским*, о чему подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

Докторска дисертација мр Биљане Марић *Синтаксичка деривација у савременом руском књижевном језику у поређењу са српским* има 455 страница и следеће делове: Увод (стр. 8-23), Врсте речи и синтаксичка деривација (стр. 24-61), Синтаксичка деривација: глагол → именица (стр. 62), Глаголске и девербативне именице: Творбени и морфолошки аспект (стр. 62-89), Синтаксички аргументи глаголских и девербативних именица (стр. 90-149), Синтаксичка деривација: придев → именица (стр. 150-169), Девербативне и деадјективне именице у функцији реченичног члана (стр. 170-283), Именица *факт* с девербативним именицама у руском у поређењу са српским (стр. 284-287), Синтаксичка деривација: именица → глагол (стр. 288-306), Синтаксичка деривација: придев → глагол (стр. 307-323), Синтаксичка деривација: именица → придев (стр. 324-344), Синтаксичка деривација: глагол → придев (стр. 345-375), Закључак (стр. 376-401), Додатак: Синтаксички аргументи именица *nomina agentis* (стр. 402-424), Литература (стр. 425-455).

Мр Биљана Марић у докторској дисертацији *Синтаксичка деривација у савременом руском књижевном језику у поређењу са српским* има за основни предмет истраживања проблемску област која није раније била монографски обрађивана као целина ни на руској ни на српској језичког грађи, нити конфронтативно. Истраживањем су обухваћене релације између творбеног и синтаксичког система, односно синтаксичке и семантичке последице морфолошке деривације у смеру глагол → именица, глагол → придев; придев → глагол, придев → именица; именица → глагол, именица → придев у два словенска језика, као и конфронтативно релевантне међујезичке сличности и разлике који се у тој области испољавају. Тако одређен предмет условио је да истраживање има два главна аспекта: творбени и синтаксички. Са творбеног аспекта испитани су творбено-морфолошки односи између наведених врста речи као односи непосредне мотивације, укључујући испитивање значења мотивне речи и значења речи која је од ње изведена. Синтаксичка анализа се у дисертацији рачва у два смера: унутрашњи синтаксички и спољашњи синтаксички аспект анализе, с обзиром на то да је у првом случају полазна основа синтаксичке деривације увек цео синтаксички модел (предикатско-аргументска структура остварена као реченица), а не сама лексема која у њега улази. Мр Биљана Марић је тако успоставила везу између полазног и деривираног синтаксичког модела, тј. могла је пратити које промене на синтаксичком плану настају услед транспозиције, да ли дериват наслеђује од полазне речи синтаксичке особине, и колико их наслеђује, и задобија ли, услед преласка у нову врсту речи, нове особине; нпр. истраживање је показало да је честа последица синтаксичке деривације и промена у значењу изведене речи у односу на мотивну, што не говори у прилог познатом тумачењу синтаксичке деривације као транспозиције без промене лексичког значења речи.

У оквиру анализе спољашњих синтаксичких односа испитане су улоге које дериват има у новој предикатско-аргументској структури. У вези с тим у дисертацији су систематски упоређене функције синтаксичких деривата с функцијама осталих речи које припадају истој врсти речи као дериват (у поређењу с канонским улогама одређених врста речи). Поредећи синтаксичке деривате с речима из одговарајуће врсте речи мр Биљана Марић је установила да синтаксички деривати имају специфичан статус у морфолошком, синтаксичком и категоријално-семантичком погледу у оба језика.

Испитујући у дисертацији односе између различитих врста пунозначних речи, мр Биљана Марић је улазила у питања структуре и функционисања језика на различитим нивоима: творбеном (како настају нове речи), лексичком (како настају нова значења речи), синтаксичком (какве синтаксичке функције задобијају нове речи), и у систему врста речи (како категоријална значења врсте речи прате све те процесе).

У уводном делу рада мр Биљана Марић је упоредила и критички размотрила постојеће теорије синтаксичке деривације у словенским језицима, посебно оне које су поставили Ј. Курилович, Л. Тенијер, И. Мељчук, В. Богданов, Ј. Урисон и З. Тополињска, као и истраживања о номинализацији и кондензацији (посебно М. Радовановића), опредељујући се у исходу тог разматрања за уже тумачење синтаксичке деривације, као обавезне промене врсте речи, заједно са материјално израженим творбеним средством уз очување лексичког значења мотивне речи. Концепција синтаксичке деривације коју у овој дисертацији заступа мр Биљана Марић најближа је оној коју је поставила Зузана Тополињска на материјалу пољског и македонског језика, а коју Биљана Марић посебно успешно развија у домену разграничавања поменутих двају типова синтаксичких деривата: унутрашњих, који су оријентисани на полазишну предикацију, и спољашњих, који се односе на нове синтаксичке везе деривата.

Тако конципирано истраживање морало је бити методолошки комплексно, што је у дисертацији успешно остварено (дескрипција, супституција, парафраза, реконструкције полазишне предикатско-аргументске структуре, конфронтативна анализа и др.). Истраживање је спроведено на репрезентативном и валидном корпусу, који обухвата грађу различитих функционалних стилова узету из разноврсних штампаних и електронских речника и корпуса.

У делу дисертације посвећеном врстама речи, после прегледа општих карактеристика основних врста речи у руском и српском језику, Биљана Марић износи став, који касније проверава и доказује кроз целу дисертацију, о специфичности синтаксичких деривата трију основних врста речи у оквиру датих врста речи којима они припадају у формално-граматичком, функционално-синтаксичком и категоријално-семантичком погледу. Производе синтаксичке деривације групише према резултатима процеса: номинализације, вербализације и адјективизације.

У главама посвећеним номинализацијама анализиране су као резултати синтаксичке деривације, прво, глаголске и девербативне именице. За прве је утврђено да имају више формално-граматичких особености у односу на девербативне именице уопште, а издвајају се и творбеним специфичностим (граде се искључиво суфиксима: *-ни[j]-/-ени[j]-/-ти[j]-/-и[j]-* (у српском: *-ње, -ење, -ће*), док

се девербативне именице граде помоћу више суфикса, углавном специјализованих за грађење именица од глагола (нпр. *-ство* и *-ота* се користе и за грађење именица од придева, *-ка* за грађење од именица или придева). На везу с мотивним глаголом код глаголских именица указује још увек живо присуство глаголских граматичких категорија: остаци вида, транзитивност. Кад су девербативне именице у питању, установљено је да су у оба језика то именице сва три рода, као и да се лакше и чешће од глаголских именица плурализују. На широком материјалу утврђено је да не постоји непосредна веза девербативних именица са глаголским видом него да су одлика девербативних именица њихова акционална обележја. Истраживање је убедљиво показало да највећи број девербативних именица задржава акционална својства глаголске основе. У оквиру тог дела истраживања Биљана Марић је издвојила и групу девербативних именица неограниченог трајања деривираних од глагола са одговарајућим акционалним значењем помоћу одређених творбених средстава (у руском суфикси *-отня*, *-знь*, *-ля*, *-ль*, *-ба*, *-тва*, *-аж*, *-ёж*; у српском *-ава* /*-њава*, *-ба*/*-идба*, *-тва*, *-еж*, *-ина*, *-ачина*, *-ажа*) и показала је да искључиво именице помина асти мењају неограниченост глаголске основе, тј. постају ограничене по трајању, па тако стичу и својство избројивости као особину предметних именица. У оквиру тог дела свог дисертационог истраживања Биљана Марић је обавила низ ужих истраживања чије резултате је у свом раду изнела. На пример, утврдила је које се формалне групе датих именица употребљавају каузативно, које се најчешће декаузирају, које могу бити употребљене двојачко, које су повратне или узајамно-повратне, а које инкорпорирају објекат. Тако је показано да се у руском језику каузативно најчешће употребљавају именице са суфиксима *-ка*, *-ция*, *-ние/-ение*, а декаузативно – именице са суфиксима *-ство*, *-ие* (неглаголског порекла) и нултим суфиксом. У српском језику својство транзитивности најчешће имају именице на *-ње* и *-ка*, а својство интранзитивности најчешће именице с нултим суфиксом, суфиксом *-ња* и суфиксом *-ак*.

Посебна пажња у глави о номинализацијама поклоњена је деадјективним именицама, које се деривирају углавном од квалитативних придева уз помоћ одређених суфикса који се најчешће користе за номинализације од придева. Суфиксом *-ость* (срп. *-ост*) изводе се именице и од девербативних придева и партиципа са значењем особине или стања. Констатовано је такође да су у оба језика деадјективне именице углавном женског рода, са изузетком само оних именице са горе наведеним суфиксима који учествују у грађењу именица и од глагола.

У главама посвећеним вербализацијама испитани су са становишта синтаксичке деривације десупстантивни глаголи и деадјективни глаголи, први посебно с обзиром на њихову транзитивност или интранзитивност као и на однос између префиксације и перфективације, а други посебно с обзиром на њихова инхоативна значења и друге граматичке специфичности. Нпр. унутар деадјективних глагола испитани су глаголи са значењем «перцепција боје», који поседују и следећу морфолошку специфичност: имају крњу промену, не употребљавају се у првом (а веома често ни у другом) лицу једине презенте. Специфичност српских глагола перцепције боје манифестује се на други начин: присуство повратне речце *се* их диференцира од инхоативних глагола истог корена (*белети се* – *белети*).

Две групе деадјективних глагола од три, колико је укупно издвојено, карактерише интранзитивност (прва – стицање особине, друга – понашање у складу с

особином коју изражава мотивни придев); трећа група највише одступа од значења које се реконструише у полазnoj предикацији, јер развија транзитивност. Највећи број тих глагола деривира се помоћу суфикса *-и*. У погледу транзитивности у датој групи глагола срећу се глаголи нулте валентности, једновалентни и двовалентни глаголи (и тровалентни код којих трећа валентност указује на средство за обављање радње). У дисертације се констатује да се у руском језику чува паралелизам између деадјективних глагола с инхоативним значењем који су интранзитивни и транзитивних каузативних глагола, типа *белеть – белить* (први са суфиксом *-е*, други са *-и*, које указује на транзитивност), док је у српском језику ситуације друкчија: формално се губи разлика међу суфиксима *-е* и *-и*, с једне стране, а са друге, ређе се употребљавају каузативни глаголи тог типа, већ се прибегава описним конструкцијама (*бојити/фарбати у бело* уместо *белити*).

У главама посвећеним адјективизацијама као резултату синтаксичке деривације мр Биљана Марић је испитала значења односних придева, тј. именских синтагми чијом кондензацијом настаје односни придев. Утврдила је да су најзаступљенија значења (са изузетком посесивних) - градивна значења и значење намене, а да су међу најређа – субјекатско и објекатско значење. Утврдила је, поред осталог, да се у руском језику односним придевом чешће сажима објекат реконструисане предикације или изражава адвербијално временско значење него у српском.

Анализирајући девербативне придеве мр Биљана Марић је констатовала одраније познату синонимију зависне допунске реченице с конструкцијама које гради партицип (а које произилазе од валентних својстава наслеђених од глагола), тј. својство партиципа да кондензује субјекатско/објекатско-предикатску структуру, у зависности од дијатезе. Девербативним придевом се такође може указати на субјекат или на објекат полазишне предикације, с тим што се веома често постојећем значењу додаје неко од модалних значења могућности, склоности, уобичајености и слично (уп. *читаемый* и *читабельный*). Констатовано је, пред осталог и то да између партиципа и девербативних придева постоји динамичан однос: партиципи се често адјективизују, тачније, њихова глаголска својства се често не изражавају.

С обзиром на чињеницу да је дисертација у целини конципирана као конфронтативни опис и објашњење испитиваних појава у домену синтаксичке деривације у руском и српском језику, томе се кроз целу дисертацију мр Биљане Марић поклања доста пажње. Тако је у оквиру испитивања номинализација истакнуто, у вези с категоријом вида код глаголских именица у руском и српском језику, поред осталог, и то да се од глагола несвршеног вида углавном неометано деривирају глаголске именице у оба језика те да се у руском језику једине оградe тичу се итеративних глагола несвршеног вида (неограниченог трајања), који су такође изведени од несвршених глагола неограниченог трајања: *ходить – хождение, хаживать – *хаживание*. У српском језику се, за разлику од руског, далеко слободније изводе видски парови глаголских именица, и то од глагола именског порекла (деноминалних и деадјективних). Утврђено је такође да се у руском језику од глагола свршеног вида именице изводе слободније него у српском. Анализа је показала да се у руском језику изводе именице од свршених глагола с префиксима реалног значења, док је у српском језику таква деривација блокирана. Зато се, с друге стране, у српском језику слободно изводе именице од деадјективних и деноминалних глагола оба вида. Запажа се такође да је руски језик наследио из

црквенословенског језика далеко више именица од глагола свршеног вида него што има таквих именица у српском језику.

Кад су у питању акционална и актантна својства девербативних и глаголских именица са становишта конфронтативне анализе посебно су релевантни следећи резултати овог истраживања мр Биљане Марић. Одређене су глаголске и девербативне именице у руском и српском језику с обзиром на њихово трајање, тј. ограниченост или неограниченост у поређењу са глаголском основом. Мр Биљана Марић је у том погледу ишла трагом истраживања А. Пазељске да се код глаголских именица не може говорити о виду на начин на који се то чини кад су глаголи у питању. Указала је и на специфичност именица из групе *nomina acti* које мењају трајање глаголске основе, тј. неограничене глаголске основе чине ограниченима (у оба језика). Поред тога, у дисертацији су утврђене законитости у вези са испољавањем одређених актантних својстава и употребом формалног показатеља (именичког суфикса), и показано је да се девербативне именице у српском језику чешће деагентизују, тј. да не изражавају субјекат. Све утврђене чињенице конфронтативне природе водиле су мр Биљану Марић томе да умесно закључи да је српски гипкији када је у питању формално образовање глаголских именица (творбено-морфолошки аспект), а руски је синтаксички гледано гипкији, јер лакше изражава субјекат, тј. агенс номинализоване предикације, те да је развијенија номинализациона синтакса руског језика него српског, што је у вези и са већом стилистичком издиференцираношћу руског књижевног језика.

Анализирајући природу десупстантивних придева у руском и српском језику у односу на описне придеве, мр Биљана Марић пошла је од тога да се они издвајају у посебну групу не само због свог значења најширег могућег односа према појму именованом у корену речи, већ и због свог граматичког понашања. Оно што их издваја у односу на квалитативне придеве у руском језику јесте чињеница да односни придеви немају кратке облике (немају ни предикативне прилоге на *-o*, *-e*), не образују степене поређења и не могу бити употребљени у саставу предиката (друга и трећа наведена разлика није доследно спроведена: степени поређења нису сасвим искључени, али се срећу само у случајевима када се издваја квалитативна компонента значења у синтагми с одговарајућом именицом, а то је најчешће оказионална употреба). У српском језику та група придева има или само облике неодређеног вида (пре свега у основном облику, номинативу једнине): присвојни придеви на *-ов*, *-ев*, и *-ин* (*Петров*, *мужевљев*, *сестрин*), или само облике одређеног вида: присвојни придеви на *-ски*, *-чки*, *-шки*, *-ни* и *-ји* (*београдски*, *војнички*, *монашки*, *правни*, *мачји*), као и временски и месни придеви (*јучерашњи*, *десни*). Градивни придеви углавном имају оба придевска вида, као и квалитативни (премда постоји извесна нестабилност у грађењу одређених облика).

Дисертација мр Биљане Марић је богата и другим конфронтативно релевантним запажањима, описима, објашњењима и закључцима. Тако она пишући о девербативима са унутрашњег синтаксичког аспекта уочава, поред осталог, да је у једновалентним конструкцијама у руском језику субјекат најчешће изражен генитивом у постпозицији, а српски – присвојним придевом; у двовалентним конструкцијама, када се у адноминалном генитиву нађе објекат, субјекат се изражава на различите начине: у руском – беспредлошким инструменталом, а у српском језику се у номинализацији субјекат или не изражава или се изражава генитивом с

предлогом *од стране*; неке групе девербативних и глаголских именица у оба језика из лексичко-семантичких разлога објекатско значење изражавају другачије него у реченичној предикацији; иако се у српском језику више чува беспредлошки генитив у глаголској рекцији него у руском језику, у именској рекцији се замењује генитивом с предлогом *од*, а, с друге стране, руски језик чува и у именској рекцији беспредлошки генитив (с тим што је број глагола који улазе у конструкције с беспредлошким генитивом веома мали); не постоји могућност комбинације двају типова номинализације у руском језику: ако је објекат конципиран као стимулус, тј. изражен дативом с предлогом *к*, онда субјекат може бити изражен само посесивним генитивом (или посесивном заменицом) (*его пренебрежение / пренебрежение Петрова к трудам классиков*), али ако је објекат изражен инструменталом без предлога, онда се субјекат не може изразити присвојним адноминалним генитивом, већ искључиво присвојном заменицом или инструменталом (*его пренебрежение трудами классиков, пренебрежение им трудами классиков*); кад је локатив у питању, карактеристично је непостојање ма каквих промена у процесу номинализације у оба језика итд. Конфронтативна анализа деадјектива са унутрашњег синтаксичког аспекта показала је да постоји у великој мери паралелизам у значењу и употреби деадјективних именица у оба језика. У поређењу са девербативним конструкцијама деадјективне номинализације испољавају већу једноставност у синтаксичком погледу. У дисертацији се указује на појаву синонимије облика унутар самих деадјективних номинализација у руском језику: синонимије датива с предлогом *к* и акузатива с предлогом *на*, локатива с предлогом *в* и генитива без предлога, генитива без предлога девербативних именица и инфинитива (нпр. *возможность победы* и *возможность победить*). Руски језик, како је ово дисертационо истраживање мр Биљане Вићентић показало, има шири потенцијал спојивости деадјективних именица: оне се могу употребити (нарочито када су модалног значења) и са инфинитивом глагола у допуни (или с девербативом глагола, што као могућност постоји и у српском). Српски језик за исказивање одговарајућих значења уводи читаву пропозицију са деадјективном именицом (нпр. *могућност да се отпутује за распуст...*).

Конфронтативно поређење номинализација са спољашњег синтаксичког аспекта показало је одсуство битнијих разлика између руског и српског језика. У оба језика су већином у питању предикати непотпуног значења и семикопулативни предикати, или је дато конкретно семантичко значење непотпуно. Највећи део глагола може се употребити и са предметном именицом конкретног значења у допуни, с тим што се она схвата ситуативно, као нешто што асоцира на читаву ситуацију која се налази у пропозицији. Мали број предиката може бити употребљен искључиво с девербативима/деадјективима (нпр. рус. *обусловить*, срп. *условљавати*). С друге стране, највећи број девербатива/деадјектива може бити замењен зависном, допунском клаузом. Мањи број предиката, ипак, не може се употребити са допунском клаузом, већ се употребљава искључиво са именичком допуном, предметном или ситуативном (срп. *клонити се криминалаца, клонити се туча*, рус. *лишиться жизни*).

Ни поређење десупстантивне вербализације у руском и српском није показало значајније системске разлике, него искључиво неподударења у погледу фреквенције одређених модела или дистрибуције средстава (нпр. инхоативни десупстантивни

глаголи у српском не граде се уз помоћ суфикса *-е*, као у руском, већ рефлексивизацијом каузативних глагола: *монашити* – *монашити се*).

Веће међујезичке разлике показало је поређење дајективне вербализације у дата два језика. На пример, иако се у оба језика разликују унутар прве групе деадјективних глагола они са динамичним значењем (рус. *белеть*¹) од оних са статичним значењем (рус. *белеть*²), у руском језику се ова друга група издваја и по томе што има непотпуну парадигму (не употребљава се прво и друго лице једнине). У српском језику формално обележје деадјективних глагола статичног значења је морфема *се* (нпр. *Зид се бели*; у руском језику постоји могућност варијантне употребе облика са постфиксом *-ся* или без њега: *белеть/белеться*), а поред тога, значајно је и то да се у српском језику све више губи разлика између инхоативних глагола и глагола с каузирањем особине, што се испољава и на формалном плану у виду мешања *-и* и *-е* глагола или, пак, преовладавања суфикса *-и* онде где би требало да буде изворно *-е* (нпр. *трулити*). С друге стране, то проузрокује и разне парадигматске недоследности и уноси нестабилност у књижевнојезичку норму и говорну културу. Мр Биљана Марић је у склопу тог дела свог дисертационог истраживања утврдила такође да постоји мањи број каузативних деадјективних глагола у српском језику у односу на руски (српски језик нема, на пример, глаголе типа руских *молодить*, *старить*, а каузативи од назива боја: *белить*, *чернить* се ретко употребљавају, у специфичним контекстима: *избелити/избелети платно, зацрнети површину*).

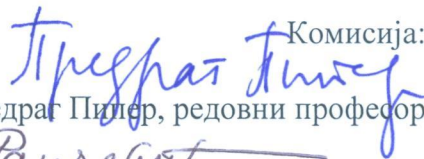
Низ других ширих и ужих међујезичких разлика, од којих су неке биле само донекле познате, а недовољно испитане, а неке су први пут обелодањене у конфронтативном поређењу руског са српским језиком мр Биљана Вићентић утврдила је и у оним деловима дисертације који се односе на адјективацију, како десупстантивну тако и девербативну, нпр. у руском језику се чешће среће објекатско значење односног придева у саставу реконструисане предикације. Уп. *цветочный магазин* – *цвећара*, *зубной врач* – *зубар*, *рыбная ловля* – *риболов* (српски је у таквим случајевима више склон универбизацији); у српском језику је констатовано више него у руском синтагми синтагми с непроменљивим придевом у првом делу: *ауто трке*, *тетих сервис*, *веш машина* са значењем намене; временско значење се слободније изражава односним придевом у руском језику (*ночная Москва*, *зимняя дорога*); развијенији партиципски систем у руском језику у поређењу са српским је позната и типолошки важна разлика између та два језика итд.

Као што се из реченог може закључити мр Биљана Марић је проучавајући синтаксичку деривацију у руском језику у поређењу са српским морала да реши низ врло разноврсних проблема од крупних, теоријских и методолошких, до великог броја међусобно повезаних појединачних проблема из те предметне области, и она их је све успешно и убедљиво решила. У њеном истраживању руски је полазни језик у анализи (на шта упућује и структура наслова дисертације) па му је стога посвећена нешто већа пажња него српском језику, али не у мери да би то битније утицало на резултате истраживања. У дисертацији је одређена пажња поклоњена и функционаностилистичким аспектима истраживања, захваљујући, пре свега, структури корпуса истраживања. Било би још боље да је могло бити у развијенијем облику показано какав је стилски потенцијал синтаксичке деривације у руском и српском језику, али то би знатно увећало обим и без тога доста обимне дисертације.

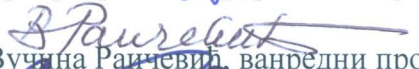
Посматрана у целини докторска дисертација мр Биљане Марић *Синтаксичка деривација у савременом руском књижевном језику у поређењу са српским* представља истраживање које је и теоријски и емпиријски солидно утемељено, у којем је предмет истраживања подвргнут разуђеној анализи заснованој на више комплементарно постављених критеријума, и којим је на битно нов и релевантан начин и теоријски и практично осветљена све актуелнија проблематика синтаксичке деривације у словенским језицима, у овом случају у савременом руском књижевном језику у поређењу са српским.

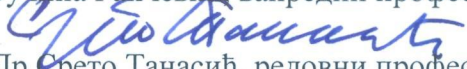
Комисија за преглед и оцену докторске дисертације *Синтаксичка деривација у савременом руском књижевном језику у поређењу са српским*, коју је мр Биљана Марић предала Филолошком факултету у Београду, закључила је да, гледано у целини и у многим појединостима, та дисертација представља оригиналан и научно релевантан допринос конфронтативној синтакси руског и српског језика.

Због свега тога Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета у Београду да се докторска дисертација мр Биљане Марић *Синтаксичка деривација у савременом руском књижевном језику у поређењу са српским* прихвати и да се кандидат позове на одбрану.

Комисија:

1. Др Предраг Пилер, редовни професор

2. Др Вучина Раичевић, ванредни професор

3. Др Срето Танасић, редовни професор